

Jak si stojíme na cestě k udržitelnosti? To prozradí naše nová publikace SLOŽITÝ SVĚT JEDNÍM ČÍSLEM aneb Česko v indexech

28.6.2023 - | Česká informační agentura životního prostředí

Česká informační agentura životního prostředí (CENIA) vydala publikaci SLOŽITÝ SVĚT JEDNÍM ČÍSLEM aneb Česko v indexech, která ukazuje, jak si Česko vede v oblastech životního prostředí, ekonomických a sociálních otázkách a celkově pokroku na cestě k udržitelnosti ve srovnání se zeměmi EU27 i světa.

Česko učinilo v řadě oblastí výrazný pokrok žádoucím směrem k udržitelnému rozvoji - tedy směrem, kdy k uspokojování sociálních potřeb lidí dochází díky prosperující ekonomice při současném respektování environmentálních limitů, zároveň jsou však prezentovány i údaje a trendy negativní.

„Problémem hodnocení složitých věcí jedním číslem je, že velmi často musíte, lidově řečeno, sčítat jablka s hruškami. A výsledek je velmi často poplatný tomu, jestli do tohoto kompotu přidáte ještě dělení švestkami a násobení pomeranči. Tím nechceme říct, že toto hodnocení nemá smysl, ale kromě toho, jestli nám výsledek chutná nebo se nám zajídá, je také důležité podívat se do kuchyně. Publikace má za cíl nejen říct, jak si Česko stojí v hodnocení pomocí těchto složitých indexů, ale také přináší pohled do oné hypotetické kuchyně a ukazuje, co plave v jednotlivých kompotech a jak se který kompot vaří“, vysvětluje Miroslav Havránek, ředitel CENIA.

Pomyslným „kompotem“ jsou indexy, které jsou publikovány buď každoročně nebo v delších intervalech různými univerzitami, veřejnými institucemi, nevládními organizacemi či soukromými subjekty. Vedle popisu a hodnocení současného stavu mapuje většina indexů také vývojové trendy. Některé indexy se snaží projektovat budoucnost nebo nabídnout v rámci textových doprovodů možné způsoby řešení. Nejlépe si Česko vede v SDG Indexu neboli Indexu udržitelného rozvoje, kde je na 6. místě v rámci EU27 a 13. ze 163 hodnocených zemí. Na opačném konci hodnocení je v Indexu výkonnosti v oblasti změny klimatu, kde je na 25. místě v EU27 a 41. z 59 hodnocených států světa. V ostatních indexech se pohybuje kolem evropského průměru.

„Žijeme v období, kdy vliv člověka na planetu snese srovnání s geologickými silami. Současná nová éra, v níž na Zemi převládají lidské (antropogenní) procesy, dostala proto označení antropocén. Čelíme vzájemně propojené, takzvané trojitě planetární krizi v oblastech změny klimatu, ztráty biodiverzity a znečištění životního prostředí. Řešení těchto problémů vyžaduje resilientní společnost schopnou absorbovat otřesy a následně se z nich úspěšně zotavit“, dodává Miroslav Havránek.

Získané informace mohou sloužit jako důležitý nástroj pro plánování a rozhodování v různých oblastech. Důležité je si uvědomit, že každý index má své výhody i nevýhody a nelze je brát jako absolutní měřítko. Je třeba zohlednit kontext specifických podmínek, které se mohou v různých zemích lišit. Odtud plynou i rozdílné výsledky Česka u komplexních indexů, které hodnotí různé aspekty ekonomiky. Publikace tak nabízí užitečné informace a podněty k diskusi a napomáhá lépe porozumět tomu, jak jsou jednotlivé indexy konstruovány a jak mohou být používány k měření různých aspektů naší společnosti a životního prostředí v Česku.

Česká informační agentura životního prostředí je příspěvková organizace Ministerstva životního

prostředí. Posláním CENIA je shromažďování, hodnocení a interpretace dat o životním prostředí a jejich poskytování odborné i laické veřejnosti. Za ČR je CENIA kontaktním místem a partnerem pro agentury životního prostředí evropských států, ale i mezinárodních uskupení jako je OSN nebo OECD. Profiluje se rovněž na poli výzkumu, kde se věnuje socio-ekonomickým aspektům ochrany životního prostředí. Jedním z výstupů této výzkumné činnosti je i předkládaná publikace SLOŽITÝ SVĚT JEDNÍM ČÍSLEM aneb Česko v indexech, kterou najdete zde

<https://www.cenia.cz/publikace/monografie/slozity-svet-jednim-cislem/>

Česká informační agentura životního prostředí (CENIA) vydala publikaci SLOŽITÝ SVĚT JEDNÍM ČÍSLEM aneb Česko v indexech, která ukazuje, jak si Česko vede v oblastech životního prostředí, ekonomických a sociálních otázkách a celkově pokroku na cestě k udržitelnosti ve srovnání se zeměmi EU27 i světa. Česko učinilo v řadě oblastí výrazný pokrok žádoucím směrem k udržitelnému rozvoji - tedy směrem, kdy k uspokojování sociálních potřeb lidí dochází díky prosperující ekonomice při současném respektování environmentálních limitů, zároveň jsou však prezentovány i údaje a trendy negativní.

„Problémem hodnocení složitých věcí jedním číslem je, že velmi často musíte, lidově řečeno, sčítat jablka s hruškami. A výsledek je velmi často poplatný tomu, jestli do tohoto kompotu přidáte ještě dělení švestkami a násobení pomeranči. Tím nechceme říct, že toto hodnocení nemá smysl, ale kromě toho, jestli nám výsledek chutná nebo se nám zajídá, je také důležité podívat se do kuchyně. Publikace má za cíl nejen říct, jak si Česko stojí v hodnocení pomocí těchto složitých indexů, ale také přináší pohled do oné hypotetické kuchyně a ukazuje, co plave v jednotlivých kompotech a jak se který kompot vaří“, vysvětluje Miroslav Havránek, ředitel CENIA.

Pomyslným „kompotem“ jsou indexy, které jsou publikovány buď každoročně nebo v delších intervalech různými univerzitami, veřejnými institucemi, nevládními organizacemi či soukromými subjekty. Vedle popisu a hodnocení současného stavu mapuje většina indexů také vývojové trendy. Některé indexy se snaží projektovat budoucnost nebo nabídnout v rámci textových doprovodů možné způsoby řešení. Nejlépe si Česko vede v SDG Indexu neboli Indexu udržitelného rozvoje, kde je na 6. místě v rámci EU27 a 13. ze 163 hodnocených zemí. Na opačném konci hodnocení je v Indexu výkonnosti v oblasti změny klimatu, kde je na 25. místě v EU27 a 41. z 59 hodnocených států světa. V ostatních indexech se pohybuje kolem evropského průměru.

„Žijeme v období, kdy vliv člověka na planetu snese srovnání s geologickými silami. Současná nová éra, v níž na Zemi převládají lidské (antropogenní) procesy, dostala proto označení antropocén. Čelíme vzájemně propojené, takzvané trojitě planetární krizi v oblastech změny klimatu, ztráty biodiverzity a znečištění životního prostředí. Řešení těchto problémů vyžaduje resilientní společnost schopnou absorbovat otřesy a následně se z nich úspěšně zotavit“, dodává Miroslav Havránek.

Získané informace mohou sloužit jako důležitý nástroj pro plánování a rozhodování v různých oblastech. Důležité je si uvědomit, že každý index má své výhody i nevýhody a nelze je brát jako absolutní měřítko. Je třeba zohlednit kontext specifických podmínek, které se mohou v různých zemích lišit. Odtud plynou i rozdílné výsledky Česka u komplexních indexů, které hodnotí různé aspekty ekonomiky. Publikace tak nabízí užitečné informace a podněty k diskusi a napomáhá lépe porozumět tomu, jak jsou jednotlivé indexy konstruovány a jak mohou být používány k měření různých aspektů naší společnosti a životního prostředí v Česku.

Česká informační agentura životního prostředí je příspěvková organizace Ministerstva životního prostředí. Posláním CENIA je shromažďování, hodnocení a interpretace dat o životním prostředí a jejich poskytování odborné i laické veřejnosti. Za ČR je CENIA kontaktním místem a partnerem pro agentury životního prostředí evropských států, ale i mezinárodních uskupení jako je OSN nebo

OECD. Profiluje se rovněž na poli výzkumu, kde se věnuje socio-ekonomickým aspektům ochrany životního prostředí. Jedním z výstupů této výzkumné činnosti je i předkládaná publikace SLOŽITÝ SVĚT JEDNÍM ČÍSLEM aneb Česko v indexech, kterou najdete zde

<https://www.cenia.cz/publikace/monografie/slozity-svet-jednim-cislem/>

<https://www.cenia.cz/2023/06/28/jak-si-stojime-na-cestech-k-udrzitelnosti-to-prozradi-nase-nova-publikace-slozity-svet-jednim-cislem-aneb-cesko-v-indexech>